

TIDSKRIFTSÖFVERSIKT

De med * betecknade artiklarna äro illustrerade.

TEKNISK TIDSKRIFT, MEKANIK, Mars. — Årsberättelse för Svenska Teknologföreningens afdelning för mekanik. — Den mekaniska verkstads- och metallindustrin i Sverige 1910. — Is- och kylmaskiner*.

SVENSK PAPPERSTIDNING, N:o 4. — Svenska Pappers- och Cellulosaingenjörernas årsmöte. — Alstring af billig drifkraft i kombination med ånguppvärmning*.

TEKNISK UKEBLAD, Mars 3. — Regeringsförslag till tekniska mellanskolor. — Elevantalet vid den Tekniska högskolan. — Numedalslagens reglering och Nore kraftstation*. — Ny lag för ångbåtsmaskinister. — Malmångares stabilitet och sjöduglighet.

ENGINEERING NEWS, Februari 16 och 23. — Arbetena vid Panamakanalen vid Gatunslussarna*. — Separator för finfördelade ämnen*. — Konstruktion af stöd af betong för broar af stål*. — Pumpstation för aflöpsvatten*. — Bro af bamburör å Java*. — Bågbro af betong*. — Kolgrufdrift i Pennsylvania 1909. — Ökning af kostnaderna för tidskriftsannonsers postbefodran. — Städernas trafikproblem*. — Tillverkning af betongrör*. — Bro-olycka*. — Gräfningsmaskiner för diken*. — Kostnader för anläggning och drift af vatten- och aflöpsystem. — Virkes förstörande af hackspettar*. — Sädesmagasin*. — Förslag till tunnelbanor i Chicago*. — Profning af pelare af på olika sätt armerad betong*. — Staten och telefonväsendet i England. — Ingenjörskvalifikationer. — Undersökningar rörande ras af betongbyggnad*. — Laboratoriebord af betong*.

ENGINEERING, Mars 3. — Förenkling af formler för beräkning af armerade betongkonstruktioner*. — Prof af öfverhettad ånga*. — Fövärmning af matarevatten för lokomotiv*. — Gjuteri-utrustning*. — Beräkning af nitmaskiner*. — Strandskoning, träkaj och flytande bom*. — Luftkompressor*. — Engelskt skeppsregister. — Arbetslagstiftning. — Elektrisk drift vid bergsbruket. — Utvecklingen af tillverkning och profning af cement. — Utbyggandet af svenska statens vattenfall. — Guldgrufdrift i Guiana*. — Lokomotiv-våg* — Mallet-lokomotiv 1C+Cr*.

LE GENIE CIVIL, Februari 25. — Elektrisk järnvägsdrift i Tyskland och Schweiz*. — Kryssaren Uruguay*. — Automobilismens utveckling i Frankrike*. — Utställningarna 1911 i Turin och Rom*. — Rationell utfodring af mjölkkor. — Ny järnvägsstationsbyggnad i Biarritz*.

Mars 4. — Rengöring af aflöpsvatten*. — Fabriksmässig tillverkning af kamfer*. — Anordningar för strömsparning vid elektriska maskiner*. — Internationell arbets-strids-statistik. — Akustiska pyrometrar*. — Gasledning under vatten i Nev York*.

DEUTSCHE BAUZEITUNG, nr: 16, 17 och 18. — Max Meckels arbeten*. — Betongarbetenas utförande vid Panamakanalens slussar*. — Nyare normer för cement och betongarbeten. — Gross-

Berlins konstnärliga utformande*. — Taxa för byggnadskontroll m. m. i Berlin. — Byggnadsmaterialiernas estetik. — Bismarck-monument*.

ZEITSCHRIFT DES VEREINES DEUTSCHER INGENIEURE, Mars 4. — Amerikanskt Mallet kompositlokomotiv*. — Armerad betong användning vid silobyggnader*. — Luft- och transportanordningar och verktygsmaskiner på utställningen i Bryssel*. — Beräkning af inställbara axlar*.

ZENTRALBLATT DER BAUVERWALTUNG, Mars 1 och 4. — Nyare vattenkraftsanläggningar i Norge. — Byggnader för kyrkliga ändamål i Bresslau*. — Utläggning af spårväxel mellan två järnvägsspår i kurva*.

SCHWEIZERISCHE BAUZEITUNG, mars 3. — Nyare ställverk med tryckluft*. — Riksbanksbyggnad i Bern*. — Djupbana i Zürich. — Gållag, System Wissenberg*.

ZEITSCHRIFT DES ÖSTERR. ING.- UND ARK.-VEREINES, mars 3. — Grafisk beräkning af rörligt för vattenledningar*. — Skador å sjöpannor. — Förslag till en kanal Svarta havet—Nordsjön.

SAMMANKOMSTER

SVENSKA TEKNOLOGFÖRENINGEN.

Svenska Teknologföreningen. Ordinarie stämman äger rum, i samband med årsmötet, fredagen den 24 mars 1911 kl. 3 e. m. å Grand Hotel Royal i Stockholm. — *Ärenden:* 1. Styrelsens och revisorernas berättelser öfver 1910 års förvaltning. — 2. Hvilande stadgändringsförslag rörande revisorsvalets förrättande vid marsstämman i st. för vid novemberstämman. — 3. Eventuellt val af revisorer.

Afdelningen för väg- och vattenbyggnadskonst sammanträdde måndagen den 13 mars 1911 kl. 7,30 e. m. *Ärenden:* 1. Protokolljustering. — 2. Inval. — 3. Val af klubbmästare. — 4. Bordlagd skrivelse rörande anordnande af årsmöte för afdelningen. — 5. Fråga om tillsättande af kommitté för utarbetande af moderniserade normer för beräkning af byggnadskonstruktioner. Skrivelse från afd:s styrelse. — 6. Järnkonstruktionskommitténs betänkande (tillställes i tryck afdelningens ledamöter), refereras af kommitténs ordförande, major F. Enblom. — 7. Några meddelanden från arbetena vid Porjus lämnas af öfveringenjören, kapten G. Malm.

Afdelningen för elektroteknik sammanträdde fredagen den 17 mars kl. 7,30 em. *Ärenden:* 1. Protokolljustering. — 2. Inval. — 3. Referat af k. kommitténs förslag af år 1910 till revision af expropriationslagstiftningen i de punkter detsamma hänför sig till elektriska ledningar, af civ.-ing. M. Serrander. — 4. »Om tillverkning af isolerade ledningar», föredrag med ljusbilder af ing. Wilh. Arnberg. — 5. Fortsatt diskussion af: »Förslag till grunder för standardisering af elektriska maskiner och transformatorer».

SVENSKA TEKNOLOGFÖRENINGENS ÅRSMÖTE

äger rum å Grand Hotel Royal i Stockholm den 23—24 mars 1911.

Torsdagen den 23 mars: kl. 11 f. m. Mötets öppnande i Hotel Royals stora sal.

1. Hvilka åtgärder kunna vidtagas för en sundare utveckling af entreprenad- och leveransväsendet i vårt land? Inledare: Ingenjör A. Björkman.

kl. 1,30 e. m. 2. Svenska Teknologföreningens ställning till industrien. Inledare: Ingenjör O. Nycander.

Fredagen den 24 mars: kl. 9,30 f. m. 3. Frågan om samarbetet mellan landets tekniska föreningar. Inledare: Föreningens sekreterare ingenjör G. Holmberger. (En redogörelse för frågans läge jämte de yttranden, som afgifvits af de i förhandlingarna om samarbete deltagande tekniska föreningarna, utsändes före mötet).

kl. 3 e. m. 4. Föreningens ordinarie mars-stämman.

kl. 7 e. m. Gemensam middag.

Förutom detta årsmöte, som hufvudsakligen är ägnadt åt föreningens inre angelägenheter, kommer att i höst anordnas ett möte af mera officiell karaktär i samband med föreningens 50-årsfest och Polhemsjubileum.

TEKNISK TIDSKRIFT

1911 · 18 MARS

VECKOUPPLAGAN 41 ARG. · HÅFT. 11

T. f. Hufvudredaktör: NILS CRONSTEDT.

INNEHÅLL: Svenska Teknologföreningen 1910, styrelse- och revisionberättelse; Vårt entreprenadväsendes ordnande; Föreningsmeddelanden; Tidskriftsöfversikt; Sammankomster.

Centraltryckeriet

Stockholm 1911

SVENSKA TEKNOLOGFÖRENINGEN 1910.

Vid Svenska Teknologföreningens stämman den 24 mars föreligger följande styrelseberättelse.

Styrelseberättelse för år 1910.

Till Svenska Teknologföreningen.

Styrelsen för Svenska Teknologföreningen får härmed afgifva berättelse öfver förvaltningen af föreningens angelägenheter och verksamheten under år 1910.

Medlemmarna:

Under året hafva i föreningen inträdd 69 nya medlemmar, samt i studentsektionen 49.

Såvidt känt är har föreningen under tiden från förra styrelseberättelsens afgifvande och till dato genom döden förlorat följande 21 medlemmar

kaptenen i v. & v. kåren C. G. Högström, Stockholm; bergsingenjören C. G. Dahlerus, Lidingsö; ingenjören Herbert Bennet, Stockholm;

» Aug. Mannerheim, Höganäs;

generalkonsul Axel Johnson, Stockholm;

ingenjören H. L. Hullegård, Ousby;

bruksägaren A. H. Göransson, Sandviken;

bergsingenjören Denis K. Lindsten, Stockholm;

bandirektören Erik Peter Janzén, Malmö;

disponenten Ivar Axel Ferd. Wallberg, Karlstad;

ingenjören C. G. F. Talén, Stockholm;

professor A. Werner Cronquist, Stocksund;

ingenjören E. G. Krey, Stocksund;

» J. F. W. Berlien, Stockholm;

stadsingenjören C. I. W. Palm, Kristianstad;

ingenjören, fil. d:r h. c. F. A. Kjellin, Stockholm;

ingenjören J. B. Vult von Steyern, Landskrona;

amiral Th. Sandström, Stockholm;

disponenten Oscar Larson, Hallsthammar;

byråingenjören Gustaf Berman, Stockholm;

ingenjören O. Fahnehjelm, Stockholm.

Stadgad årlig afgift har erlagts af 1618 ledamöter, hvaraf 703 voro bosatta i Stockholm samt 915 i landsorten eller utomlands. Inom studentsektionen erlades under vårterminen terminsavgift af 100, under höstterminen af 65 medlemmar. Antalet medlemmar, som erlagt årsavgift för all framtid utgjorde vid årets slut 72.

Sammanträden.

Inom föreningen hafva under 1910 afhållits 58 sammanträden, nämligen 3 stämmor (2 ordinarie och 1 extra), och 6 allmänna sammankomster med föreningen i sin helhet samt 50 sammanträden inom afdelningarna, sålunda fördelade:

Afd. för Mekanik	7
» » Elektroteknik	9
» » Husbyggnadskonst	12
» » Väg- och Vattenbyggnadskonst	8
» » Kemi och Bergsvetenskap	8
» » Skeppsbyggnadskonst	2
» » Teknisk Undervisning	4
	50

Föreningens styrelse har under året haft 15 sammanträden. Vissa större möten med förhandlingar utsträckta öfver en eller flera dagar hafva i likhet med föregående år anordnats för föreningen och dess olika afdelningar. Så ingår i ofvannämnda antal sammanträden Föreningens årsmöte (17—18 mars), årsmöten med Afd. för Mekanik (29 okt.), Husbyggnadskonst (arkitektmöte 16—18 juni), Väg- och Vattenbyggnadskonst (16—17 mars), Skeppsbyggnadskonst (16 april och 3 dec.). Afdelningen för Kemi och Bergsvetenskap har dessutom jämte Tekniska föreningen i Helsingborg anordnat det andra allmänna svenska kemistmötet, som ägde rum i Helsingborg den 3—4 juni.

Ärenden och frågor af större vikt.

Vid det allmänna årsmötet, som ägde rum å Grand Hotell i Stockholm 17—18 mars, hedrade H. K. H. Kronprinsen och dåvarande Regenten föreningen med sin höga närvaro. Dessutom deltog ledamöter af riksdagen, statsförvaltningen och landets tekniska föreningar på inbjudan i förhandlingarna. Programmet upptog följande öfverläggningssämen:

- I. Staten i konkurrens med den enskilda industrien.
- II. Bör och kan ett svenskt tekniskt museum upprättas?
- III. Vår bostadsfråga ur ekonomisk synpunkt.
- IV. Den konsulterande ingenjörens ställning till industrien.

Diskussionen om det första ämnet föranledde ingen resolution. — Beträffande den andra frågan beslöt föreningen föra den vidare genom en kommitté af representanter rör föreningens afdelningar, hvilken äfven kommit till stånd (museikommittén) och igångsatt ett vidlyftigt utredningsarbete, hvars resultat dock ännu icke föreligger. — Med anledning af den behandling bostadsfrågan rönt, har sedermera enligt mötets önskan detta spörsmål öfverlämnats till Afd. för Husbyggnadskonst samt Väg- och Vattenbyggnadskonst i och för fortsatt arbete på fördjupande och utvidgning af kännedomen om de olika faktorer, som inverka på denna frågas bedömande. — Diskussionen om den konsulterande ingenjörens ställning till industrien ledde icke till någon direkt åtgärd från föreningens sida, men gaf uppslaget till den sammanslutning, som kort efter mötet konstituerade sig under namn af »Svenska konsulterande ingenjörers förening».

Sedan kgl. yrkesfarekommittén afgifvit sitt betänkande med förslag till ny yrkesfarelag, har föreningen upptagit detta till pröfning samt tillsatt en kommitté för utarbetande af förslag till yttrande i denna för alla inom industrien arbetande tekniker så viktiga fråga. Kommittén har ännu icke avslutat sin verksamhet.

En utredning, som pågått sedan flera år, har vunnit sin afslutning under året, i det konstruktionsritningskommittén afgifvit ett förslag om åtgärder från föreningens sida till vinnande af skydd åt äganderätten till konstruktionsritningar. Föreningen har äfven ingått till Kungl. Maj:t med anhållan, att åtgärder måtte vidtagas för vinnande af det skydd i berörda hänseende kommittén förordat, nämligen laga kraft åt en stämpel afsedd att anbringas på ritning och innehållande förbud mot dess kopiering, användning, offentliggörande eller uppvisande på sådant sätt att konstruktörens eller annan ritningsägares rätt trädas för nära. Härmed har föreningen äfven lämnat ett bidrag till den genom statsmakternas försorg igångsatta utredningen om lagstiftning mot illojal konkurrens.

Den kommitté föreningen tillsatte för utredning om teknikerns ställning inom statsförvaltningen har fortsatt sina arbeten och genom en af sina ledamöter från utlandet samlat ett omfattande material, hvilket är under bearbetning. En annan fråga af allmän art som föreningen upptagit till behandling, är reformering af skiljedomsförfarandet enligt nu gällande lag om skiljemän, hvilken rättsprocedur särskildt i tekniska och industriella tvister visat sig fungera på ett mindre tillfredsställande sätt.

Den förra året på försök anordnade föreläsningssamlingar har under sistlidna vår fortsatt med en serie föreläsningar af professor vid Stockholms handelshögskola E. Heckscher, behandlande följande nationalekonomiska ämnen: sammanhanget i det ekonomiska lifvet, prisbildning, arbetet, kapitalet, företaget och dess ledning, olika tankeriktningar.

Det under året offentliggjorda förslaget till lag om ideella föreningar har varit föremål för styrelsens uppmärksamhet och föranledt densamma att i skrifvelse till myndigheterna lämna en detaljkritik af förslaget bestämmelser, hvarvid särskildt framhållits att förslaget syntes innebära alltför stora ingrepp i de enskilda föreningarnas rörelsefrihet och själfbestämmanderätt, att detsamma vore alltför inveckladt och att syftet, beredande af en juridiskt fixerad ställning åt ideella föreningar, helt visst kunde nås under enklare former.

Ett för föreningens organisation viktigt afgörande skedde i och med den vid novemberstämman beslutade stadgeändring, genom hvilken studentsektionen upphörde. Samtidigt öfvertogs dess funktioner af den nybildade Tekniska Högskolans studentkår, hvilken högskolans samtliga elever numera obligatoriskt skola tillhöra. Såsom styrelsen i sin skrifvelse till stämman härom utförligt omnämnde (se T. T. 1910, veckouppslagan sid. 364), kan denna åtgärd, hvarigenom föreningen blifvit en ren ingenjör- och arkitekt förening, betraktas som konsekvent framvuxen ur de senaste tio årens utveckling af förhållandet emellan föreningen och Tekniska Högskolans elever. I den öfverenskommelse, som samtidigt träffades med studentkåren, hafva de gemensamma intressen kommit till uttryck, som alltid skola finnas mellan föreningen och dess ungdomskälla. Några smärre stadgeändringar vidtogos samtidigt, bl. a. styrelsens förstärkande med en andre vice ordförande i föreningen för att fördela den

ordinarie ordförandens alljämt stegrade arbetsbörda och tillföra styrelsen ännu en representant för de allmänna tekniska intressen, föreningen har på sitt program.

Förhandlingarna om ordnandet af samarbete mellan landets tekniska föreningar hafva tyvärr under året icke kunnat bringas till definitivt resultat. Rörande det i föregående styrelseberättelse omförmälda förslaget till utvidgning af Svenska Teknologföreningen genom upptagande i densamma af öfriga om samarbete underhandlande föreningar hafva ytranden vid årsskiftet afgifvits af de senares flertal, ehuru icke af alla. Styrelsen, som beklagar att sakens behandling genom omständigheter, hvarpå styrelsen icke kunnat inverka, sålunda dragits ut på längden, anser sig emellertid sakna anledning att här närmare ingå på dessa förhållanden, då samarbetsfrågan i sin helhet kommer att upptagas vid föreningens årsmöte instundande 23—24 mars.

Åtgärder för högtidligt hållande hösten 1911 af föreningens 50-årsjubileum och 250-års minnet af Kristoffer Polhems födelse hafva under året förberedts af den på föreningens årsmöte tillsatta jubileumskommittén, hvilken verkar genom två sina arbetsutskott, det ena med särskildt uppdrag att utgifva en historik öfver föreningen, det andra för anordnandet af själfva högtidsfesten och Polhemshyllningen. I senare syftet har en penninginsamling igångsatts till ökning af föreningens Polhemsfond, hvilken fonds uppgift skulle komma att omfatta äfven beredande af medel för understöd åt svensk forskning inom tekniska ämnesområden. Insamlingen har vid årsskiftet tillfört fonden 13 826 kr. Vidare förberedes en Polhemsbiografi och ett synligt minnesmärke i någon form öfver Polhem. Till förberedelserna för jubiléet hör äfven utgifvandet af en biografisk porträttmatrikel öfver föreningens medlemmar, hvilket arbete står under öfverinseende af en af föreningens styrelse utsedd redaktionskommitté. Såsom förläggare af denna matrikel har antagits Svenskt porträttgalleris utgifvare Hasse W. Tullberg.

Beträffande verksamheten inom föreningens olika afdelningar hafva föredrag och diskussioner i tekniska och tekniskt-ekonomiska ämnen, besök vid nyare anläggningar och byggnadsverk, utställningar af nya produkter, maskiner, ritningar och modeller omväxlande ingått i sammanträdesprogrammen. Närmare uppgifter härom ingå i de årsberättelser, som afgifvas af vederbörande inom respektive afdelningars styrelser och inflyta i Teknisk Tidskrift. Följande må dock därur anföras såsom varande af allmänt intresse.

Inom Afd. för Mekanik har upptagits och diskuterats frågan om kolinköp efter bränslevärde samt, närmast med anledning af ångpanneexplosionen å kanalångaren Jonas Alströmer och den utredning Mellersta & Norra Sveriges ångpanneförening häröfver föranstaltat, påbegränsats en utredning, huruvida genom enkla, för ångpanneägaren ej betungande åtgärder skulle kunna åstadkommas någon registrering och kontroll af befintliga ångpannor.

Afd. för Elektroteknik har fortfarande omhändertagit det svenska samarbetet med den internationella elektriska kommissionen i London. Kostnaderna härför hafva bestridits af föreningen. Den jämte afd. för Mekanik bedrinda utredningen om regler för profning af verkmaskinernas effektförbrukning samt normer för bestämmande af dessa maskinernas afstämplade effekt har föranledt åtgärder för utförande af praktiska profningar i ändamål att vinna kännedom om driftbetingelser i olika fall.

Inom Afd. för Väg- och Vattenbyggnadskonst har arbetet på normalbestämmelser för leverans och profning af port-

landscement afslutats och resulterat i en ny handbok i föreningens serie (se nedan). Den därmed sammanhängande utredningen om betonnormer är ännu ej afslutad.

Afd. för Husbyggnadskonst har på grund af en kunglig remiss afgifvit utlåtande öfver förslaget till ny byggnadsstadga för riket samt på uppdrag af Stockholms stadsfullmäktig iges beredningsutskott verkställt en utredning om de åtgärder, som från kommunens sida kunde vidtagas till förebyggande af störande buller genom natttid bedrifven byggnadsverksamhet. De svenska naturstenarnas användning för byggnadsändamål har varit föremål för särskild uppmärksamhet från afdelningens sida, på grund af det framträdande behovet att upphjälpa den svenska stenindustrien.

Afd. för Skeppsbyggnadskonst har haft under ompröfning den kungl. propositionen till 1910 års riksdag rörande omorganisationen af rikets navigationsskolor och däröfver afgifvit ett yttrande, som öfverlämnats till riksdagens statsutskott. Vidare har afdelningen genom sin styrelse sökt påverka vederbörande departementschef samt kommerskollegium till förmån för den i förra årsberättelsen omnämnda framställningen till Kungl. Maj:t om åtgärder för skeppsbyggerinäringens understödande genom byggnadspremier till varfven af allmänna medel.

Afd. för Kemi och Bergsvetenskap har, såsom nämnt, i samverkan med Tekniska föreningen i Helsingborg i denna stad anordnat det andra allmänna svenska kemistmötet. Mötet ägde under stor tillslutning från alla delar af landet rum den 3—4 juni, och behandlades därvid bl. a. i ett flertal diskussionsinlägg från kemister inom olika verksamhetsområden frågan om hvilka inhemska råmaterial kunna tänkas som utgångspunkter för nya kemiska industrier i Sverige. I slutet af året upptogs afd. till behandling det af sakkunnige inom civildepartementet år 1910 afgifna förslaget till ny förordning angående explosiva varors tillverkning, förvaring, innehaf, handel och transport, ett ärende som äfven Afd. för Väg- och Vattenbyggnadskonst ägnat uppmärksamhet.

Under år 1910 har föreningen låtit representera sig vid stadsplanekonferensen i London af förste stadsingenjör A. Lilienberg, vid kongressen i Düsseldorf för bergsvetenskap m. m. af bergsingenjör J. Leffler och docenten Alf. Grabe, vid internationella geologkongressen i Stockholm af lektor P. J. Holmquist och direktör P. Larson, vid kongressen för teknisk undervisning i Brüssel af öfveringenjör P. T. Berg samt vid internationella köldkongressen i Wien af professor J. G. Richert.

Föreningen är vid årsskiftet korporativ medlem af följande utländska sammanslutningar:

Int. Verband f. d. Materialprüfung der Technik.

Assoc. perman. des Congrès de Navigation.

Int. Institut f. Technobibliographie.

Förteckning å de svenska och utländska tekniska föreningar, med hvilka Teknologföreningen står i korrespondens genom utbyte af publikationer m. m. återfinnes i föreningens årsbok för 1910.

Handböcker

Såsom ny upplaga af föreningens Handbok II har utgifvits: Taxor för ingenjörsarbeten inom väg- och vattenbyggnadsfacket, omarbetade och i revideradt skick antagna af föreningens Afdelning för Väg- och Vattenbyggnadskonst. Äfven Handbok IX: Normer för profning och bedömning af elektriska maskiner och transformatorer, har varit underkastad revision, och en ny upplaga har godkänts af Afd. för Elektroteknik. Ny för året är Handbok XII: Bestämmelser

för leverans och profning af portlandscement, som utarbetats inom Afd. för Väg- och Vattenbyggnadskonst samt publicerats jämte en af föreståndarna för materialprofningensanstalterna vid Tekniska Högskolan och Chalmerska Institutet utarbetad bilaga, angivande arbetsförfaranden vid profning af portlandscement enligt föreningens normer.

Teknisk Tidskrift.

Föreningens tidskrift har med 1910 års ingång undergått den förändringen i utgifningsättet, att allmänna afdelningens utkommer för sig under benämningen »Veckouppslagan» såsom hittills hvarje lördag, samt att fackafdelningarna likaledes utkomma för sig i särskilda omslag, hvarje onsdag minst en afdelning. Sammanlagdt omfattar årgången sålunda 118 häften. För närmare uppgifter härom hänvisar styrelsen till den utförliga framställning, som 1909 lämnades föreningen rörande tidskriftens omorganisation. Förändringen har genomförts i hela den omfattning, som i den antagna planen förutsattes.

Inom tidskriftens redaktion ägde vid årets slut följande förändringar rum. Kapten E. Nordlund, hvilken under året fungerat som hufvudredaktör vid sidan af sin befattning som direktör för Sveriges Industriförbund, lämnade hufvudredaktörsbefattningen och i hans ställe förordnades fr. o. m. 1 jan. 1911 kapten Nils Cronstedt, i afvaktan på platsens besättande med ordinarie innehafvare. Löjtnant R. Smedberg inträdde i stället för löjtnant C. Meurling som redaktör för tidskriftens Afd. för Väg- och Vattenbyggnadskonst, och ingenjör Nils Kjellberg afgick ur föreningens tjänst till annan verksamhet.

Ekonomi.

Föreningen har under år 1910 åtnjutit ett statsunderstöd af 5 000 kronor för utgifvande af Teknisk Tidskrift, med skyldighet att efter redaktionens bepröfvande offentliggöra reseberättelser afgifna till kommerskollegium af tekniska statsstipendiater, som icke ägna sig åt bergshandteringen.

Af Letterstedtska föreningens fonder har Teknisk Tidskrift som hittills uppburet ett understöd af 1 000 kronor.

I vidstående tablåer öfver föreningens ekonomiska ställning samt inkomster och utgifter är sammanfattadt resultatet af föreningens och tidskriftens bokslut för 1910.

Föreningens bokslut visar, att den beklagliga bristen på jämvikt mellan inkomster och utgifter under året icke kunnat afhjälpas. Ehuru afskrifningar å inventarier och bibliotek inskränkts till de allra oundgängligaste, har dock uppstått en brist för året af kr. 3 472: 92. Enligt föreningens förra året fattade beslut öfverfördes från reservfonden kr. 2 500 till förstärkande af allm. fonden och nu blir föreningen åter nödgad att använda allmänna fonden för täckande af 1910 års förlust. En jämförelse med bokslutet för 1909 visar, att genom försiktig förvaltning en del af utgiftsposterna ändock år 1910 nedbringats under motsvarande siffror för föregående år. Så utgjorde lokalomkostnaderna år 1910 kr. 3 893: 04 mot kr. 4 123: 91 under 1909, samt diverse omkostnader å 1910 kr. 9 870: 39 mot kr. 12 398: 96 under 1909.

Styrelsen har inför föreningens upprepade gånger haft anledning framhålla det ogynnsamma ekonomiska läge, hvori föreningen befinner sig, och erinrar att den äfven framlagt förslag till ekonomiens förbättrande genom höjning af ledamotsavgifterna. Då föreningen vid senaste stämma i november 1910 behandlade detta förslag, nåddes tyvärr icke stadgeenlig majoritet för denna afgiftshöjning. En enda röst

